

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

OBD
BFV
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl/gemeentefonds

Contactpersoon
Algemeen: Y. Drese
T (070) 426 6277
eventueel vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum
5 maart 2010

Kenmerk
2010-0000125327

Onderwerp	gemeentefonds
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Relaties met andere circulaire's	novembercirculaire 2009 (2009-681172); septembercirculaire 2009 (2009-509233); meircirculaire 2009 (2009-278690)
Geldig tot	1 juli 2010

Voorwoord

Voor u ligt de maartcirculaire 2010 van het gemeentefonds. In deze circulaire maken wij de definitieve omvang van de gemeentefondsuitkering over het afgelopen jaar 2009 bekend.

De uitkomst wijkt slechts marginaal af van de stand in de novembercirculaire 2009. Dat is anders dan in eerdere maartcirculaires. Het stabiele beeld is het gevolg van de aanvullende bestuurlijke afspraken van april 2009. In dat akkoord zijn de accessen meerjarig vastgelegd.

De circulaire bevat ook een aantal mededelingen over de uitkeringen voor dit jaar. Voor een deel worden deze nader ingevuld in de meicirculaire 2010. Daarnaast wordt de volgend jaar in te voeren tijdelijke maatstaf voor gemeenten met een bevolkingsdaling aangekondigd. De situatie van deze gemeenten is in bepaalde delen van het land zodanig dat er aanleiding is voor een dergelijke maatstaf.

Mede in het licht van de collegevorming na de gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart 2010 verdient de ontwikkeling van de accessen vanaf 2012 aandacht. Door de huidige status van het kabinet komt de besluitvorming over die accessen zeker niet tijdig voor de meicirculaire 2010. Het vroegst denkbare moment wordt daarmee de septembercirculaire, mede afhankelijk van het tijdstip van aantreden van een nieuw kabinet. De financiële vooruitzichten zijn onverminderd sterk negatief, zodat er alle aanleiding is voor nieuwe gemeenteraden zich daar rekenschap van te geven.

Mede namens de minister van Financiën,

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten

Inhoudsopgave

1.	Uitkeringsjaar 2009	1
1.1.	Wachtgelden herindelingen.....	2
1.2.	Ontwikkeling uitkeringsbasis.....	2
1.3.	Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	2
1.4.	Integratie-uitkering WMO (dure woningaanpassingen).....	2
1.5.	Decentralisatie-uitkering Alle troeven in handen	3
1.6.	Voorschotbetalingen 2009	3
2.	Uitkeringsjaar 2010	5
2.1.	Vadercentra	5
2.2.	Jeugdwerkloosheid tranche 2010.....	5
2.3.	Straatcoaches Culemborg.....	5
2.4.	Excellente gebieden	5
2.5.	Herbestemming en herontwikkeling in aandachtswijken (tranche 2010)	6
2.6.	Onderwijsachterstandenbeleid	6
3.	Overige mededelingen	7
3.1.	Bevolkingsdaling.....	7
3.2.	Bundeling inkomensvoorzieningen en Informatie Voor Derden (IV3).....	7
3.3.	Wet Investeren in Jongeren en IV3.....	7
Bijlage 1	Overzicht WMO uitkering 2009	9

1. Uitkeringsjaar 2009

In deze circulaire treft u informatie aan over de definitieve omvang van de gemeentefondsuitkering over 2009.

Tabel 1.1 vermeldt de opbouw van de uitkeringen 2009, na actualisatie ten opzichte van de novembercirculaire van 2009. De opbouw gaat uit van de uitkeringen 2008 na de nacalculatie in de maartcirculaire 2009, te weten € 14.735,945 miljoen.

Tabel 1.1 Opbouw uitkeringen 2009 (mln €)

		Raming deze circulaire ¹	november circulaire van 2009 ²
		§	
Uitkeringen 2008 (begin stand)		14.735,945	
algemene mutaties			
stand novembercirc.	1.053,375 @		
- wachtgelden herindelingen	-0,011	§1.1	pm
		1.053,364	
cluster eigen inkomsten		-23,670	
cluster Werk en inkomen		20,437	
cluster zorg		54,08	
cluster educatie	@	9,004	
cluster openbare orde en veiligheid	@	1,524	
cluster fysiek milieu	@	-13,319	
cluster Groen	@	1,486	
cluster kunst en ontspanning	@	0,248	
cluster wegen en water	@	4,370	
cluster bestuursorganen	@	9,900	
cluster VHRCSV	@	1,757	
cluster oudheid	@	0,220	
cluster riolering	@	2,706	
cluster reiniging	@	5,050	
cluster bevolkingszaken	@	-4,872	
cluster overig/algemene ondersteuning	@	71,680	
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. WMO)			
- Mutaties van invloed op omvang GF	180,216	§1.5	180,214
		180,216	
Uitkeringen (excl. WMO)		16.110,126	16.110,135
waarvan			
- algemene /aanvullende uitkeringen	15.633,513		15.633,524
- integratie, decentralisatie-uitkeringen	414,315	§1.5	414,313
- suppletie-uitkering verdeelmodel 2008	2,559 @		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	59,739 @		
Wmo	1.535,350	§1.4	1.533,186

1 Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in voorgaande circulaire wordt toegelicht.

2 De vergelijking met de novembercirculaire is alleen opgenomen als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd. Het teken # geeft een onderdeel aan dat niet werd geraamd in die circulaire.

1.1. Wachtgelden herindelingen

Op de BZK-begroting zijn middelen uitgetrokken voor het betalen van wachtgelden van ambtenaren die zijn ontslagen vanwege een gemeentelijke herindeling die heeft plaatsgevonden vóór 1988. Als de realisatiecijfers lager zijn dan het uitgetrokken bedrag, vloeit het overschot vanuit de BZK-begroting toe naar het gemeentefonds. Indien de realisatiecijfers hoger zijn, geldt het omgekeerde. Deze interactie tussen de BZK-begroting en het gemeentefonds is lang geleden (1988) afgesproken.

In 2009 zijn de betalingen voor deze wachtgelden herindeling meegegaan in het totaal aan betalingen voor pensioenen, uitkeringen en wachtgelden. Het is daarom niet meer te achterhalen welk deel is betaald aan de wachtgelden herindeling. Gekeken wordt nu of het mogelijk is om over te gaan tot eeuwigdurende afkoop van de wachtgelden herindeling. Hierover wordt u in een volgende circulaire nader geïnformeerd.

Voor het uitkeringsjaar 2008 is incidenteel voor dit onderwerp € 0,011 miljoen opgenomen (zie maartcirculaire 2009 §1.3). Aangezien dat incidenteel was, wordt in de opbouwtafel 2009 € 0,011 miljoen uitgenomen.

1.2. Ontwikkeling uitkeringsbasis

Nadere gegevens over de ontwikkeling van de uitkeringsbasis geven geen aanleiding tot het wijzigen van de uitkeringsfactor (1,576).

De aantallen van enkele maatstaven zijn toegenomen ten opzichte van de raming septembercirculaire 2009. Dit zijn met name de maatstaven bijstandsontvangers (definitieve stand) en oppervlakte bebouwing. Ze hebben een afnemend effect (4 punten) op de uitkeringsfactor. De realisatie van het aantal uitkeringen WWB periodiek algemeen is bijna 3000 hoger en de realisatie van het aantal uitkeringen WWB uitsluitend periodieke bijzondere bijstand is bijna 2000 hoger dan de raming stand septembercirculaire. Deze ontwikkelingen worden gecompenseerd door maatstaven die zijn afgenomen. Dit zijn met name omgevingsadressendichtheid, woonruimten, bedrijfsvestigingen en klantenpotentieel lokaal. Daarnaast zijn de voorlopige gegevens van de WOZ-waarde beschikbaar gekomen die iets hoger zijn uitgevallen dan de ramingen stand septembercirculaire. Bovengenoemde ontwikkelingen compenseren elkaar, zodat er geen aanpassing van de uitkeringsfactor noodzakelijk is. Voor 2009 komt één punt uitkeringsfactor naar huidig inzicht overeen met € 11,0 miljoen.

1.3. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Wij stellen de algemene uitkering voor het jaar 2009 (inclusief de aanvullende uitkeringen) nu vast op € 15.633,513 miljoen. In dit bedrag zijn de ontwikkelingen verwerkt zoals die zijn vermeld in deze circulaire.

De uitkeringsfactor voor het jaar 2009 stellen wij voorlopig vast op 1,576.

De verdeelreserve 2009 van één punt (cumulatief is dit 2 punten, omdat in 2008 ook nog één punt in reserve zit) wordt nog niet uitgedaald. Dit is om te voorkomen dat we achteraf de uitkeringsfactor naar beneden moeten bijstellen. Het uitkeren van de verdeelreserve zal plaatsvinden op het moment dat de aantallen van alle maatstaven definitief zijn vastgesteld. De definitieve vaststelling van de uitkeringsfactor 2009 zal geschieden vóór 31 december 2011.

1.4. Integratie-uitkering WMO (dure woningaanpassingen)

Voor dure woningaanpassingen zijn incidenteel extra middelen (€ 2,164 miljoen) aan de integratie-uitkering WMO 2009 toegevoegd.

Het betreffende bedrag is voor VWS in 2009 niet nodig geweest voor het vergoeden van oude declaraties voor dure woningaanpassingen die nog voor ingang van de WMO in 2007 zijn toegekend door VWS en uitgevoerd door gemeenten. Omdat de middelen in 2009 door VWS niet zijn ingezet worden ze toegevoegd aan het gemeentefonds. Voor 2009 betekent dit dat in totaal € 20,164 miljoen beschikbaar is voor woningaanpassingen (zie bijlage 1).

Aangezien het aantal declaraties dat nog bij VWS binnen zal komen naar verwachting beperkt is, wordt vanaf 2010 € 3 miljoen structureel toegevoegd. Het structurele budget voor woningaanpassingen is daarom vanaf 2010 € 21 miljoen.

1.5. Decentralisatie-uitkering Alle troeven in handen

In bijlage 7 van de novembercirculaire 2009 is een overzicht gegeven van de decentralisatie-uitkering Alle troeven in handen. Sindsdien is het bedrag voor de gemeente Dordrecht aangepast. De gemeente krijgt voor het jaar 2009 € 2.857, voor jaar 2010 € 17.143 en voor 2011 € 0.

1.6. Voorschotbetalingen 2009

Alle mutaties die voortvloeien uit deze circulaire zullen in één keer worden verrekend op 6 april 2010.

2. Uitkeringsjaar 2010

Decentralisatie-uitkeringen

2.1. Vadercentra

De ministers van OCW en WWI zetten gezamenlijk in op de realisatie van nieuwe vadercentra in Nederland om de emancipatie en integratie van allochtone mannen en vaders te bevorderen. Een vadercentrum is een geschikt instrument om de soms lastig te bereiken doelgroep allochtone mannen op een structurele manier te bereiken en hun emancipatie- en integratieproces te stimuleren. De mannen worden bereikt door een sterk lokaal netwerk en met een aanbod van concrete activiteiten en cursussen. Door de mannen een structurele plek te bieden komen vervolgens ook zaken als de rol van mannen in de opvoeding en emancipatie aan de orde. Het vadercentrum kan binnen de gemeente of wijk als kapstok dienen voor meerdere (reeds lopende) activiteiten gericht op mannen. Aan de hand van een aanvraagprocedure onder de 56 grootste gemeenten met het hoogste aandeel minderheden plus de gemeenten die vallen onder de "Samenwerkingsgemeenten aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren", zijn 15 gemeenten geselecteerd om in aanmerking te komen voor een bijdrage van maximaal € 50.000 per jaar voor de periode van 2010 tot en met 2012.

De daadwerkelijke toekenning van de bedragen volgt in de meicirculaire van 2010.

2.2. Jeugdwerkloosheid tranche 2010

Om de jeugdwerkloosheid te bestrijden heeft het kabinet onder meer met 30 regiogemeenten met een Werkplein Plus-vestiging convenanten afgesloten om op regionaal niveau uitvoering te geven aan het Actieplan Jeugdwerkloosheid. In 2009 hebben de 30 regiogemeenten in dit kader een bedrag van € 60 miljoen ontvangen door middel van een decentralisatie-uitkering.

Voor 2010 is er in totaal € 70 miljoen beschikbaar voor de 30 regiogemeenten. Hiervan zal € 30 miljoen worden verdeeld op basis van het aantal schoolverlaters en het aantal jeugdwerklozen in de regio, waarbij beide indicatoren even zwaar wegen. De verdeling hiervan zal worden gepubliceerd in de meicirculaire.

Het resterende bedrag voor 2010 ad. € 40 miljoen is afhankelijk gesteld van de behaalde resultaten in de regio's. Onder behaalde resultaten wordt verstaan plaatsingen naar aanleiding van acties voortvloeiend uit de regioconvenanten. Voor het meten van de behaalde resultaten per regio wordt gebruik gemaakt van de volgende gegevens over de doelgroep (jongeren tot en met 26 jaar): a) het aantal jongeren zonder startkwalificatie geplaatst op een (leerwerk)baan of stage en b) het aantal jongeren met startkwalificatie geplaatst op een (leerwerk)baan of stage. Plekken die gerealiseerd zijn voor jongeren zonder startkwalificatie wegen zwaarder mee (factor 2,5). De verdeelsystematiek kent een plafond waarbij het bedrag dat de regio's op basis van behaalde resultaten kunnen ontvangen maximaal 200% is van het bedrag dat ze ontvangen op basis van de omvang van de regionale problematiek (dus aantal schoolverlaters en aantal jeugdwerklozen). Bij de verdeling op basis van de behaalde resultaten zal uitgegaan worden van gegevens over de laatste vier maanden van 2009 en de eerste vier maanden van 2010. Dit betekent dat de definitieve verdeling van de € 40 miljoen in juli 2010 kan geschieden en gepubliceerd zou kunnen worden in de septembercirculaire.

2.3. Straatcoaches Culemborg

Naar aanleiding van ongeregelde heden rond de jaarwisseling 2009-2010 is besloten om in 2010 middelen voor de bekostiging van straatcoaches uit te keren aan de gemeente Culemborg. De middelen worden toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Veiligheid en Leefbaarheid.

De gemeente Culemborg ontvangt in 2010 € 0,150 miljoen.

2.4. Excellente gebieden

De minister van Wonen, Wijken en Integratie stelt in 2010 via het Gemeentefonds € 3 miljoen beschikbaar voor gemeenten die aan de slag gaan met zeer energiezuinige en innovatieve nieuwbouw. Maximaal dertien projecten, waar zeer energiezuinig wordt gebouwd, komen als

'excellente gebieden' in aanmerking. Per project is maximaal € 300.000 beschikbaar. De bijdrage is bedoeld voor de extra proces- en begeleidingskosten. Gemeenten zijn in de gelegenheid gesteld zich voor een tegemoetkoming aan te melden (brief van de minister van WWI van 22 december 2009, kenmerk SB2009066621). De indieningstermijn is op 1 maart 2010 verstreken. Gemeenten in de drie noordelijke provincies komen niet in aanmerking. Voor dat gebied is € 100.000 aan het Provinciefonds toegevoegd.

De 13 projecten worden via een tendersysteem geselecteerd. De verdeling van de middelen via een decentralisatie-uitkering zal in de komende meicirculaire worden opgenomen.

2.5. Herbestemming en herontwikkeling in aandachtswijken (tranche 2010)

Op 2 februari 2010 is er door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, een brief verzonden aan de wethouders van de 18 gemeenten met aandachtswijken over de mogelijkheden voor deelname aan de tweede tranche voor "impuls herbestemming en herontwikkeling" in de veertig aandachtswijken (kenmerk 187868). Na de eerste tranche van € 3,6 miljoen is nog € 4,4 miljoen beschikbaar voor de tweede tranche.

Net als bij de eerste tranche vindt de toekenning van middelen plaats op basis van ingediende projectvoorstellen. In de procedure is niets wezenlijks veranderd. De indieningstermijn loopt tot 3 mei 2010 en de procedure wordt afgerond met het vastleggen van een bestuurlijke afspraak tussen de betrokken gemeenten enerzijds en de Ministeries van OCW en WWI anderzijds.

De uitkering vindt plaats in de vorm van een decentralisatie-uitkering. De verdeling zal worden vermeld in de septembercirculaire 2010.

2.6. Onderwijsachterstandenbeleid

Bij de behandeling van het wetsvoorstel OKE (ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie) heeft de Tweede Kamer een amendement aangenomen dat de middelen voor de bestrijding van onderwijsachterstanden oormerkt voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. Dit houdt in dat de Tweede Kamer wil dat de gemeentelijke onderwijsachterstandsmiddelen worden uitgekeerd in de vorm van een specifieke uitkering in plaats van een decentralisatie-uitkering via het gemeentefonds.

Dit betekent dat, onder voorbehoud van goedkeuring door de Eerste Kamer, alle gemeenten vanaf 1 januari 2011 een specifieke uitkering krijgen. De G-31 hadden vanaf 1 januari 2010 een decentralisatie-uitkering, maar deze zal per 1 januari 2011 worden omgezet in een specifieke uitkering. Een en ander betekent dat de gemeenten die deze specifieke uitkering ontvangen, blijven beschikken over geormerkte middelen voor de bestrijding van onderwijsachterstanden, bijvoorbeeld in de vorm van voorschoolse educatie.

3. Overige mededelingen

3.1. Bevolkingsdaling

De staatssecretaris van BZK heeft aangekondigd onderzoek te gaan doen naar de gevolgen van bevolkingsdaling in het gemeentefonds en is voornemens gelijktijdig een tijdelijke maatstaf in het gemeentefonds te introduceren (voor de duur van het onderzoek, namelijk 5 jaar) die de betreffende gemeenten in staat stelt om de verwachte kosten op te vangen en het onderzoek uit te voeren.

Het bedrag voor de tijdelijke maatstaf bedraagt initieel circa € 16,8 miljoen per jaar. Dit bedrag (ten koste van andere gemeenten) wordt in eerste instantie verdeeld over ongeveer 35 gemeenten die met een significante daling van de bevolking ($\geq 1\%$) te maken hebben én in één van de krimpende regio's liggen die in het actieplan bevolkingsdaling als actieregio's benoemd zijn (Limburg, Groningen en Zeeland).

De verdeling wordt bij de meicirculaire 2010 uitgevoerd.

3.2. Bundeling inkomensvoorzieningen en Informatie Voor Derden (IV3)

Per 1 januari 2010 zijn de volgende uitkeringen gebundeld met het I-deel van de Wet Werk en Bijstand (Stb. 2009, 594 d.d. 30/12/09):

1. De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW)
2. De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
3. De Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)
4. De kosten van levensonderhoud voor startende ondernemers uit het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004).

De baten en lasten van deze gebundelde voorzieningen dienen vanaf de aanlevering van de begroting 2011 geboekt te worden op functie 610, welke vanaf het gegevensjaar 2011 de nieuwe naam "Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen" zal hebben. Voor de aanlevering over het gegevensjaar 2010 staat het gemeenten vrij om deze boekingswijze te gebruiken.

Voor het Bbz 2004 verandert er feitelijk niets – functie 610 was reeds de aangewezen functie hiervoor.

Een aparte financiering in het kader van het Bbz 2004 blijft bestaan voor kosten van levensonderhoud van gevestigde zelfstandigen en voor bedrijfskapitaal. Deze baten en lasten horen (eveneens) thuis op functie 610.

De financiële middelen ter voorbereiding op een zelfstandig bestaan als startend ondernemer en ter begeleiding van startende ondernemers uit het Bbz 2004 worden toegevoegd aan het participatiebudget en dienen inzichtelijk gemaakt te worden op functie 623 – Participatiebudget.

Als gevolg van deze bundeling komt functie 612 Inkomensvoorziening vanuit het Rijk met ingang van het gegevensjaar 2011 te vervallen.

3.3. Wet Investeren in Jongeren en IV3

De Wet Investeren in Jongeren is per 1-10-2009 in werking getreden (Stb. 2009, 282 dd. 2-7-2009). De financiering van de werkzaamheden in het kader van deze wet loopt via het Participatiebudget (Re-integratie, baten & lasten op functie 623) en via het I-deel (Inkomensdeel, baten & lasten op functie 610) van de Wet Werk en Bijstand. De uitvoeringskosten worden

vergoed via de algemene uitkering (baten functie 921, lasten uitgesplitst naar functie 610 en 623).

De baten en lasten dienen verdeeld te worden over reeds bestaande functies.

De baten en lasten uit 2009 in het kader van het re-integratiedeel van de Wet Investeren in Jongeren dienen in IV3 uitgesplitst te worden naar de betreffende functies (dit zijn de functies 482, 611 en 621).

Bijlage 1
Overzicht WMO uitkering 2009

Overzicht WMO 2009

Aa en Hunze	2.565.752	Breukelen	1.176.469	Geldrop-Mierlo	3.606.252
Aalburg	836.564	Brielle	1.109.011	Gemert-Bakel	2.273.632
Aalsmeer	1.981.771	Bronckhorst	3.602.827	Genneep	1.996.925
Aalten	2.894.977	Brummen	2.062.247	Giessenlanden	915.524
Abcoude	631.054	Brunssum	4.374.104	Gilze en Rijen	1.957.596
Achtkarspelen	2.657.107	Bunnik	1.092.167	Goedereede	787.465
Alblasserdam	1.928.070	Bunschoten	1.086.353	Goes	4.505.213
Albrandswaard	1.322.026	Buren	1.658.392	Goirle	1.756.019
Alkmaar	9.501.482	Bussum	3.865.297	Gorinchem	3.710.887
Almelo	7.928.764	Capelle aan den IJssel	6.121.417	Gouda	6.432.108
Almere	9.878.317	Castricum	3.105.821	Graafstroom	546.098
Alphen aan den Rijn	5.339.200	Coevorden	3.843.066	Graft-De Rijp	533.219
Alphen-Chaam	652.822	Cranendonck	1.633.183	Grave	1.142.817
Ameland	271.638	Cromstrijen	995.603	Groesbeek	2.252.585
Amersfoort	11.117.728	Cuijk	2.151.202	Groningen	16.371.983
Amstelveen	8.824.956	Culemborg	2.041.714	Grootegast	1.029.169
Amsterdam	69.142.934	Dalfsen	1.968.727	Gulpen-Wittem	1.446.924
Andijk	521.312	Dantumadiel	2.157.526	Haaksbergen	2.021.382
Anna Paulowna	1.020.509	De Bilt	4.935.551	Haaren	1.272.881
Apeldoorn	16.119.210	De Marne	1.212.286	Haarlem	16.222.099
Appingedam	1.871.152	De Ronde Venen	2.254.566	Haarlemmerliede Spaarnw	448.790
Arcen en Velden	742.319	De Wolden	2.303.353	Haarlemmermeer	8.256.074
Arnhem	14.462.561	Delft	8.910.155	Halderberge	2.343.759
Assen	6.524.848	Delfzijl	3.238.310	Hardenberg	4.715.647
Asten	1.374.477	Den Helder	5.844.097	Harderwijk	3.441.689
Baarle-Nassau	751.237	Deurne	2.711.741	Hardinxveld-Giessendam	1.366.805
Baarn	3.272.596	Deventer	9.930.255	Haren	2.310.233
Barendrecht	2.463.577	Diemen	1.972.469	Harenkarspel	1.227.420
Barneveld	2.943.776	Dinkelland	2.021.093	Harlingen	1.655.244
Bedum	1.066.569	Dirksland	729.240	Hattem	1.050.703
Beek	1.877.689	Doesburg	1.154.200	Heemskerk	3.807.270
Beemster	845.341	Doetinchem	6.012.341	Heemstede	3.354.346
Beesel	1.182.030	Dongen	2.076.524	Heerde	1.682.488
Bellingwedde	1.367.191	Dongeradeel	2.586.184	Heerenveen	5.150.835
Bergambacht	742.382	Dordrecht	12.392.645	Heerhugowaard	3.284.982
Bergeijk	1.364.496	Drechterland	1.399.588	Heerlen	13.232.086
Bergen L	1.362.666	Drimmelen	2.101.029	Heeze-Leende	1.396.766
Bergen NH	3.291.773	Dronten	2.623.908	Heiloo	2.171.651
Bergen op Zoom	6.698.661	Druten	1.432.072	Helden	1.610.264
Berkelland	4.070.289	Duiven	1.699.562	Hellendoorn	3.127.405
Bernheze	2.064.893	Echt-Susteren	3.688.523	Hellevoetsluis	2.749.878
Bernisse	841.094	Edam-Volendam	1.899.649	Helmond	7.844.580
Best	1.957.078	Ede	8.778.092	Hendrik-Ido-Ambacht	1.505.179
Beuningen	1.666.544	Eemnes	544.202	Hengelo	8.725.833
Beverwijk	4.231.701	Eemsmond	1.953.701	Het Bildt	1.094.708
Binnenmaas	2.164.106	Eersel	1.655.964	Heumen	1.212.372
Bladel	1.439.974	Eijsden	905.597	Heusden	3.200.742
Blaricum	811.760	Eindhoven	23.220.278	Hillegom	1.943.530
Bloemendaal	2.276.580	Elburg	1.618.588	Hilvarenbeek	1.029.289
Boarnsterhim	1.484.983	Emmen	12.980.165	Hilversum	9.663.457
Bodegraven	1.374.822	Enkhuizen	1.865.598	Hof van Twente	3.371.752
Boekel	703.292	Enschede	17.895.363	Hoogeveen	6.170.855
Bolsward	1.182.641	Epe	3.504.570	Hoogezand-Sappemeer	4.413.080
Borger-Odoorn	2.564.745	Ermelo	2.690.769	Hoorn	6.291.212
Borne	1.849.699	Etten-Leur	3.259.484	Horst aan de Maas	2.297.891
Borsele	1.853.613	Ferwerderadiel	789.216	Houten	2.374.819
Boskoop	1.079.539	Franekeradeel	2.110.739	Huizen	3.777.057
Boxmeer	2.301.636	Gaasterlan-Sleat	1.106.031	Hulst	3.345.926
Boxtel	2.784.572	Geertruidenberg	1.723.692	IJsselstein	2.175.220
Breda	16.544.582	Geldermalsen	1.881.489	Kaag en Braassem	1.706.654

Overzicht WMO 2009

Kampen	4.235.882	Millingen aan de Rijn	543.018	Renswoude	305.700
Kapelle	999.362	Moerdijk	3.004.101	Reusel-De Mierden	906.076
Katwijk	4.453.534	Montferland	3.255.984	Rheden	6.143.308
Kerkrade	6.959.958	Montfoort U	783.430	Rhenen	1.679.990
Kessel	383.920	Mook en Middelaar	745.492	Ridderkerk	4.876.432
Koggenland	1.476.805	Moordrecht	501.716	Rijnwaarden	923.557
Kollumerland en Nwkruijsl	1.282.412	Muiden	547.639	Rijnwoude	1.202.109
Korendijk	770.828	Naarden	1.688.272	Rijssen-Holten	2.923.839
Krimpen aan den IJssel	2.423.968	Neder-Betuwe	1.500.678	Rijswijk	6.824.323
Laarbeek	1.700.798	Nederlek	1.325.007	Roerdalen	1.971.021
Landerd	1.120.362	Nederweert	1.322.705	Roermond	6.199.058
Landgraaf	4.726.693	Neerijnen	873.891	Roosendaal	7.730.278
Landsmeer	868.944	Niedorp	753.153	Rotterdam	67.450.081
Langedijk	1.719.529	Nieuwegein	4.414.287	Rozenburg	1.034.847
Lansingerland	2.375.731	Nieuwerkerk a/d IJssel	1.323.419	Rozendaal	164.270
Laren	1.415.196	Nieuwkoop	1.916.251	Rucphen	2.187.661
Leek	2.118.605	Nieuw-Lekkerland	543.041	Schagen	1.969.047
Leerdam	1.971.748	Nijefurd	1.149.655	Scheemda	1.568.458
Leeuwarden	10.820.209	Nijkerk	2.749.456	Schermer	350.509
Leeuwarderadeel	855.656	Nijmegen	16.424.291	Scherpenzeel	651.816
Leiden	9.890.798	Noord-Beveland	692.591	Schiedam	8.250.934
Leiderdorp	2.257.723	Noordenveld	3.124.464	Schiermonnikoog	151.575
Leidschendam-Voorburg	8.805.809	Noordoostpolder	3.969.289	Schijndel	1.873.244
Lelystad	5.109.435	Noordwijk	2.450.543	Schinnen	1.280.669
Lemsterland	1.109.154	Noordwijkerhout	1.424.601	Schoonhoven	1.009.573
Leudal	3.027.159	Nuenen c.a.	1.483.181	Schouwen-Duiveland	3.312.989
Leusden	2.001.779	Nunspeet	2.210.216	Sevenum	567.151
Liesveld	645.906	Nuth	1.668.514	's-Gravenhage	47.280.205
Lingewaal	710.149	Oegstgeest	1.818.104	's-Hertogenbosch	12.639.551
Lingewaard	3.160.341	Oirschot	1.215.236	Simpelveld	1.225.591
Lisse	1.967.579	Oisterwijk	2.298.050	Sint-Anthonis	1.045.924
Lith	440.910	Oldebroek	1.477.277	Sint-Michielsgestel	2.212.478
Littenseradiel	755.812	Oldenzaal	3.225.651	Sint-Oedenrode	1.415.830
Lochem	3.430.551	Olst-Wijhe	1.582.966	Sittard-Geleen	11.647.585
Loenen	714.957	Ommen	1.524.300	Skarsterlan	2.375.778
Loon op Zand	1.903.179	Onderbanken	898.936	Sliedrecht	2.875.937
Lopik	828.933	Oost Gelre	2.588.052	Slochteren	1.259.338
Loppersum	1.051.391	Oosterhout	4.631.460	Sluis	3.016.068
Losser	2.268.026	Oostflakkee	870.468	Smallingerland	6.167.041
Maarssen	2.736.205	Ooststellingwerf	2.859.688	Sneek	3.719.707
Maasbree	857.584	Oostzaan	705.600	Soest	4.647.295
Maasdonk	867.678	Opmeer	814.483	Someren	1.508.861
Maasdriel	1.800.488	Opsterland	2.918.325	Son en Breugel	1.294.793
Maasgouw	2.719.639	Oss	7.361.022	Spijkenisse	5.646.261
Maassluis	2.999.893	Oud-Beijerland	1.714.760	Stadskanaal	4.739.553
Maastricht	15.197.264	Oude IJsselstreek	3.853.926	Staphorst	883.430
Margraten	1.096.900	Ouder-Amstel	1.198.493	Stede Broec	1.626.023
Marum	809.461	Ouderkerk	661.493	Steenbergen	2.028.082
Medemblik	2.203.021	Oudewater	797.183	Steenwijkerland	4.599.566
Meerlo-Wanssum	531.922	Overbetuwe	2.954.483	Stein	2.861.172
Meerssen	1.926.731	Papendrecht	2.500.042	Strijen	782.099
Meijel	441.363	Pekela	1.797.057	Ten Boer	543.726
Menaldumadeel	1.163.219	Pijnacker-Nootdorp	2.152.080	Terneuzen	6.336.172
Menterwolde	1.181.197	Purmerend	7.463.339	Terschelling	412.893
Meppel	3.241.275	Putten	1.811.658	Texel	1.203.018
Middelburg	5.243.727	Raalte	3.262.036	Teylingen	2.486.083
Middelharnis	1.768.828	Reeuwijk	915.437	Tholen	2.153.267
Midden Drenthe	3.145.596	Reiderland	1.026.364	Tiel	3.386.688
Midden-Delfland	1.075.835	Reimerswaal	1.844.468	Tilburg	19.265.641
Mill en Sint Hubert	948.580	Renkum	4.391.399	Tubbergen	1.355.964

Overzicht WMO 2009

Twenterand	2.697.323	Woudrichem	1.054.075
Tynaarlo	3.326.107	Wunseradiel	923.601
Tytsjerksteradiel	3.114.075	Wymbritseradiel	1.122.281
Ubbergen	1.074.864	Zaanstad	13.826.919
Uden	3.511.760	Zaltbommel	1.877.532
Uitgeest	785.776	Zandvoort	2.439.987
Uithoorn	2.224.810	Zederik	960.446
Urk	719.191	Zeevang	472.903
Utrecht	22.017.574	Zeewolde	844.129
Utrechtse Heuvelrug	5.213.567	Zeist	7.143.652
Vaals	1.240.653	Zevenaar	3.113.503
Valkenburg aan de Geul	2.103.331	Zevenhuizen-Moerkapelle	751.164
Valkenswaard	3.293.657	Zijpe	767.769
Veendam	3.579.007	Zoetermeer	8.626.847
Veenendaal	5.007.007	Zoeterwoude	816.412
Veere	1.806.892	Zuidhorn	1.336.800
Veghel	2.760.772	Zundert	2.077.556
Veldhoven	3.781.383	Zutphen	4.959.313
Velsen	7.211.667	Zwartewaterland	1.510.222
Venlo	10.308.101	Zwijndrecht	4.868.131
Venray	3.429.367	Zwolle	10.348.275
Vianen	1.320.174		
Vlaardingen	8.941.405		
Vlagtwedde	2.427.892		
Vlieland	123.630		
Vlissingen	5.608.639		
Vlist	798.337		
Voerendaal	1.230.378		
Voorschoten	2.163.408		
Voorst	2.443.822		
Vught	2.446.371		
Waalre	1.496.489		
Waalwijk	4.066.582		
Waddinxveen	2.067.354		
Wageningen	2.860.126		
Wassenaar	2.825.367		
Waterland	1.362.493		
Weert	4.655.806		
Weesp	1.847.945		
Werkendam	1.917.277		
Wervershoof	651.363		
West Maas en Waal	1.520.197		
Westerveld	2.108.093		
Westervoort	1.057.842		
Westland	7.313.466		
Weststellingwerf	3.158.760		
Westvoorne	1.098.725		
Wierden	1.783.204		
Wieringen	928.182		
Wieringermeer	1.159.324		
Wijchen	3.020.570		
Wijdmeren	1.926.377		
Wijk bij Duurstede	1.337.171		
Winschoten	3.203.409		
Winsum	1.100.132		
Winterswijk	3.330.173		
Woensdrecht	1.623.458		
Woerden	3.202.726		
Wormerland	1.270.413		
Woudenberg	958.129		